

ת"פ 61031/01/16 - מדינת ישראל נגד ליאור בלטה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 61031-01-16 מדינת ישראל נ' בלטה (עציר)
תיק חיצוני: 26022/16

בפני כבוד השופט אהרון משניות
המבקשת מדינת ישראל
נגד
המשיב ליאור בלטה ע"י בא כוחו עו"ד בוסקילה

החלטה

עניינה של החלטה זו בבקשה של המאשימה, שהוגשה לאחר מתן גזר הדין, לחלט את רכבו של הנאשם מסוג "הונדה אקורט" מ.ר. 57-638-51 (להלן: "הרכב").

בא כוח הנאשם מתנגד לבקשה וטוען, כי הנושא של חילוט הרכב לא הוסכם בין הצדדים במסגרת הסדר הטיעון אליו הגיעו, וכי המועד שבו הוגשה הבקשה, לאחר מתן גזר הדין, מלמדת כי הבקשה אינה מוצדקת ויש לדחותה על הסף. ביסוד הבקשה עומדת הרשעתו של הנאשם, בעקבות הודאתו בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בשתי עבירות בנשק, ביום 25.7.2016. במסגרת ההסדר, עתרה המאשימה להשתת עונש מאסר בפועל בן 24 חודשים ואילו ההגנה שהייתה חופשית בטענותיה, עתרה לענישה מקלה במיוחד. שלושה ימים לאחר מכן, ביום 28.7.2016, נגזר דינו של הנאשם בין היתר לריצוי 11 חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי.

הבקשה לחילוט הרכב הוגשה כשבועיים לאחר מכן, ובדין שנערך בבקשה זו טענה ב"כ המאשימה כי כבר ביום מתן גזר הדין הודיע הפרקליט כי בכוונת המאשימה לעתור לחילוט הרכב. עוד טענה ב"כ המאשימה כי החוק מאפשר הגשת בקשת חילוט לאחר מתן גזר הדין, וכי אף ששאלת החילוט לא הועלתה במסגרת ההסדר בין הצדדים, אין בכך כדי למנוע מהמאשימה לעתור בנפרד לחילוט הרכב, בהינתן העובדה כי הבקשה לחילוט הופיעה כבר בכתב האישום, ונסיבות המקרה מצדיקות את חילוט הרכב.

אכן נקבע בחוק, בסעיף 39(ג) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש)[(נוסח חדש)], תשכ"ט - 1969, כי צו חילוט לפי סעיף זה יכול שיינתן בין בגזר הדין ובין על פי עתירה מטעם תובע. אולם נקבע בפסיקה כי "ככלל, מוטב לו לנושא החילוט להיות נדון בד בבד עם הטיעונים לעונש, כדי לקבל ביטוי הולם ומאוזן בגזר הדין. הגשת בקשה למתן צו חילוט לאחר מתן גזר הדין, צריך שתהיה היוצא מן הכלל" (ע"פ 1000/15 אשרף אבו אלחונה נ' מ"י (פורסם בנבו, 3.7.2015), פסקה 24).

עוד נקבע באותו עניין "כ... כי בנסיבות המתאימות, שיהיו בהגשת בקשה למתן צו חילוט ללא סיבה מוצדקת אפשר שיהווה שיקול לדחיית הבקשה... זאת, בשים לב למשך השיהוי וההצדקה לו, מידת הפגיעה באיזון שיצר גזר הדין, האינטרס הציבורי בשימוש מושכל בכספי ציבור, וכיוצא בשיקולים הללו..." (שם, פסקה 26). בנסיבות שלפנינו, הבקשה לחילוט הוגשה כשבועיים בקירוב לאחר מועד גזר הדין, ולא ניתן בה הסבר לשיהוי בהגשת הבקשה. אף על פי כן, אינני סבור ששיהוי לפרק זמן זה כשלעצמו, די בו כדי להביא לדחיית הבקשה, מפני שבסופו של דבר מדובר בפרק זמן לא ארוך במיוחד.

אולם נראה לי שקיימים שיקולים נוספים, שלא ניתן להתעלם מהם, בבואנו להכריע בשאלת החילוט לעת הזאת. אחד השיקולים הבולטים נובע מכך שהודאתו של הנאשם ניתנה בעקבות הסדר טיעון שהושג בין הצדדים. על חובות הצדדים במסגרת הסדר טיעון נאמר כי "על הצדדים להסדר הטיעון לנסח את ההסדר באופן שיבהיר בצורה הטובה ביותר את ההבנות ביניהם, ובכלל זה את ההתחייבויות שכל צד מקבל על עצמו. שכן על יסוד הבנות אלו מגבשים הצדדים להסדר - ובייחוד הנאשם - ציפיות כאלו ואחרות, כפי שכל צד לחוזה מגבש ציפיות על יסוד ההסכמות שגובשו בחוזה..." (ד"נ"פ 1187/03 מדינת ישראל נגד פרץ, פ"ד נט (6) 281, 297-298 (2005)).

הנה כי כן, כאשר עסקינן בהסדר טיעון, יש לנסח את פרטי ההסדר בלשון ברורה וחד משמעית, שלא תותר פתח לטעויות ולאי הבנות. כך מתבקש גם מהחובה המוטלת על התביעה לפעול בהגינות מרבית ובתום-לב במילוי תפקידיה. בנסיבות שלפנינו, הגישה ב"כ התביעה את טיעוניה לעונש בכתב, וכבר בתחילת הדברים נאמר כי "בהתאם להסדר טיעון שנחתם בין הצדדים, תעתור המאשימה להשתת עונש של שנתיים מאסר בפועל, וכן לעונש של מאסר מותנה, וקנס, בהתאם לשיקול דעתו של בית המשפט" - הא ותו לא. לא נאמר דבר על חילוט, ולא

למותר לציין כי לפי לשון החוק, דין צו חילוט כדין עונש שהוטל על הנאשם. מדובר אפוא באחד מרכיבי הענישה, שהיעדר התייחסות אליו במסגרת הסדר הטיעון, יכול היה ללמד על מעין "הסדר שלילי", שמשמעותו כי התביעה תימנע מלבקש הטלת עונש מסוג זה. בנסיבות אלה, סביר להניח כי נוצרה צפייה אצל הנאשם שלא ייגזר עליו עונש נוסף, מעבר למה שבקשה התביעה בטיעוניה לעונש, כפי שאכן טען ב"כ הנאשם. כאמור לעיל, לטענת ב"כ המאשימה, הפרקליט שהיה במועד שמיעת גזר הדין הודיע כי בכוונת המאשימה להגיש בקשה לחילוט הרכב. דא עקא, אין להודעה זו ביטוי בפרוטוקול, וגם בבקשת החילוט שהגישה המאשימה, לא עלתה טענה זו, ואף לא התבקש תיקון הפרוטוקול בעניין זה. לכן, אין בטענה זו כדי לרפא את הפגם שבאי הזכרת החילוט במסגרת ההסדר, ובמסגרת הטיעון לעונש. לטעמי, מדובר בפגם ממשי, שיש בו כדי לפגוע בזכותו של הנאשם להליך הוגן, וראוי לתת לכך משקל משמעותי, בבואנו להחליט בעניין זה.

לכך יש להוסיף גם את השיקולים שנשקלו לזכותו של הנאשם בגזר הדין, ובכלל זה נסיבות ביצוע העבירות, שהיה בהן כדי להקהות במידה מסוימת מהמסוכנות הכרוכה בעבירות מסוג זה, וכן נסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם שסובל מבעיות נפשיות, ומתפרנס בדוחק מקצבת נכות של הביטוח הלאומי. פרנסתו הדחוקה של הנאשם הביאה אותו להימנע בגזר הדין מהטלת קנס על הנאשם, וראוי לתת לכך משקל גם בהחלטה זו.

סיכומם של דברים, נוכח הטעמים שפורטו לעיל - ובכלל זה היעדר ההתייחסות מפורשת לנושא החילוט במסגרת הסדר הטיעון ובמסגרת הטיעון לעונש, וכן הנסיבות האישיות הלא קלות של הנאשם - כל טעם כשלעצמו, וביתר שאת המשקל המצטבר של כל הטעמים יחדיו, באתי לכלל מסקנה כי חילוט הרכב לעת הזאת, עלול לשבש את האיזון בין רכיבי הענישה השונים, ולהחמיר עם הנאשם יתר על המידה.

בנסיבות אלה, אני סבור כי אין מקום להיעתר לבקשת התביעה להורות על חילוט הרכב, ולכן אני דוחה את הבקשה. המזכירות תעביר עותק מההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ט"ו טבת תשע"ז, 13 ינואר 2017, בהעדר

עמוד 2

הצדדים.